

val pri svetokriškem nadžupniku. Stari Hrupevnik je rad pripovedoval o Slomškem, kojega pridigo ob priliki blagoslovitve temeljnega kamna za

nadžupniško cerkev pri Sv. Križu si je dobro zapomnil. Bog daj rajnemu Slomškemu častilcu večni mir in pokoj!

Dopisi

Prevalje. (Gibanje prebivalstva.) V letu 1939 je bilo poročenih 23 parov. Rojenih je bilo 70, in sicer 34 fantov in 36 deklic. Umrlo je 50 oseb. Od teh je bilo 24 moškega in 26 ženskega spola. Najvišjo starost je dosegel Ivan Sulcer, p. d. Trob: 86 let. — Niso več na Prevaljah tisti časi, ko je bilo nad 200 rojstev na leto pa tudi do 300 smrti. »Kraj, ki umira, je zapisa! Jurac, a vendar se ne izumiramo. Saj imamo še vedno 20 duš prirastka v minulim letu, čeprav se je mnogo dela zmožnih mladih ljudi izselilo, da si drugje poiščejo dela in kruha.

Sv. Lovrenc na Pohorju. V preteklem letu je bilo rojenih 68, 35 fantov in 33 deklic. V poročno knjigo je bilo na novo vpisanih 18 parov; od teh je bilo 15 parov poročenih v domači župnijski cerkvi, en par v podružnici sv. Ignacija, po en par pa v Puščavi in v Mariboru. Umrlo je v mesecu juniju 57 oseb, 30 moških in 27 žensk. Samo 46 je pokopanih na domačem pokopališču, na sošednjem pokopališču počiva 11 oseb: osen na Brezmem, ena v Ribnici, ena v Puščavi in eno so odpeljali v Varaždin na Hrvaško. — Želimo vsem novorojencem zdravje in milost božjo — novozakoncem srečno in zadovoljno življenje — rajnim pa sveta nebesa!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na sedmimi zapokojno Marijo Planinšek se žalujoci počastili njen spomin z zbirko in darovali za novo bogoslovnico v Mariboru 100 din in za dijaško semenišče 100 din. Iskrena hvala!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Zima nas stiska, da je jo! Njena žrtev je tudi poročeni delavec Lacko s Strnišča, ki je pri vožnji iz majšperške tovarne na ptujkogorskem klanecu ponoči nesrečno padel s kolesa. Posednica Burjan v Apačah je pa v zledenem hlevu nesrečno stopila na rjav krevelj. — Preko praznikov je bilo iz naše male fare v bolnišnici 23 ljudi!

Prihova. Življenje in smrt sta v naši župniji, ki šteje 1433 duš, takole gospodarila: rojstev smo imeli 24, 15 dečkov in 9 deklic, nezakonski so bili 4 (od teh sta prinesle dve od drugod domov, ena iz Zagreba in ena iz Slov. Bistrice). Poročenih je bilo pet parov. Zanimivo je pri tem, da v preteklem predpustu ni bilo tu nobene poroke, kar

se še ni zgodilo, odkar obstoji župnija, ki je bila ustanovljena leta 1786. Zadržna poroka pa je bila že v adventu, ko se je poročila najmlajša lanska naša nevesta Ajd Hermina, stara 17 let. — Smrt pa je pokosila 15 oseb, 11 moških in 4 ženske. Večinoma so mrli med 60 in 80 leti. Najstarejši je bil 83 letni Ratej Janez iz Barja 11. Tedaj je pri nas življenje premagalo smrt za devet začetnikov življenja ali za 62%. To je še veselo znamenje telesno in duševno zdravih ljudi.

Polenšak pri Ptuj. Naša farna bilanca izkazuje za minulo leto sledeče: rojstev 51, in sicer 30 dečkov in 21 deklic, nezakonskih 8. V večnost je odšlo 32, 19 moških in 13 žensk. Prirastek je torej 19 novih Polenšanov. Poročenih je bilo 14 parov. Nekaj fantov pa si je poiskalo svojih življenjskih družic izven naših mej.

Majšperg. Rudnik na Medvecih zaposluje okrog 20 ljudi. Kopači premoga zaalužijo 25 din, vozači pa 18 din na dan. Vsi, kateri so zaposleni, se pa pritožujejo, da se jim pri izplačilu prekomerno odtrguje, včasih v 14 dneh kar za 200 din in še več. Prav tako so izplačila neredna, dostikrat se zgodi, da morajo delavci zelo dolgo čakati na denar, pa še vsega zaslužka ne dobe. Kopači pa včasih hirajo, ker so rudniške naprave zelo slabe. Vsak kopač že po kratkem času kašlja. Naj bi Delavska zbornica stvar uredila, da ne bodo ljudje po nepotrebnem izgubljali zdravja pri slabih rudniških napravah. Če sedanji lastnik ne more radi gospodarskega stanja stvari urediti, naj rudnik prevzame država ali kdo drugi, saj premoga je dovolj.

Apučka kotlina. Dne 17. decembra se je zbralo na šoli v Stogovcih lepo število naših otrok in staršev, da prisostvujejo proslavi božičnice, ki je bila zopet uspela slovenska prireditelj v tukajšnjih narodnostno mešanik krajih. Po nagovoru šolskega upravitelja so se vrstile deklamacije in igrici »Božična pošta« ter »Mir ljudem na zemlji« in živa slika »Jaslice«. Med posameznimi točkami je mladinski pevski zbor zapel nekaj naših lepih narodnih pesmi. Obdarovanih je bilo 145 otrok z blagom za obleke in perilo, z gotovo obleko, s čevlji in drugimi lepimi darovi v skupni vrednosti 7100 din. Vsem darovalcem pošiljajo

na tem mestu najlepšo in najpriaznejšo zahvalo za njih dobroto, drobna otroška srčeca, naše slovenske mladine na skrajni točki severne meje.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Novoletno poročilo g. župnika s prižnice nas je iznenadilo, da se je lansko leto v naši širni župniji poročilo samo 18 parov. Rojstev je bilo 118, a mrtičev 75. Med temi je bilo nekaj jetičnih primerov. Zadržna za jetiko umrila je bila pokojnana na novega leta dan, mlada, še življenja željna žena iz Rožičkega vrha. Kakor poročajo zdravnik, se je ta ženska prika hudo razpela tudi po Slovenskih goricah. Iz naše župnije se je lansko leto zdravilo več bolnikov v bolnišnicah, par primerov pa v sanatorijih. Zadržnega decembra je odšel iz naše srede iskati še drugič zdravja v sanatorij ruskega Rdečega križa v Vurberg Hrašovec Martin, posestnik iz Grabonaša. Želimo mu skorajšnje vrnitve ter ljubelega zdravja! Treba bo tudi med nami delati z družbenimi močmi, da to morilko zatremo in se je obratimo!

Murska Sobota. V zadnji številki »Slov. gospodarja« smo čitali, da je dobila občina za ljudsko šolo skoraj poldrug milijon dinarjev posojila. Sedaj se bo, kakor upamo, kmalu začelo z gradnjo poslopja, ki je zares nujno potrebno. — Ista zadeva je z gimnazijo. Sedaj je gimnazija v poslopju, ki je bilo zgrajeno za štirirazredno meščansko šolo. Zdaj je v tem poslopiju okrog 15 oddelkov. Obljubimo smo že stili. — Na praznik sv. Treh kraljev je imela podružnica naše kmetijske družbe v dvorani gostilne Flisar svojo letno skupščino (občni zbor), na kateri je bil soglasno izvoljen stari odbor z g. Kührer Stefanom na čelu. — Pred kratkim je nastopil na tukajšnjem okrožnem sodišču službo v svojstvu namestnika državnega tožila g. dr. Trampuš, ki je doslej služboval v Mariboru. — Pretekli teden se je mudil pri nas na službenem potovanju g. Josip Mozetič, novi finančni ravnatelj ljubljanskega ravnateljstva, ter je ob tej priliki izročil upravitelju tukajšnje davčne uprave g. Germovšku red Jugoslovanske krunice V. stopnje, h kateremu mu iskreno častitamo!

Doklečevje. Letos je pri nas pritiskala taka zima, da je deroča reka Mura, ki nam malone vsako leto dela s svojimi poplavami sitnosti, popolnoma zamrznila. Na nekaterih krajih je led tako močan, da se lahko preko njega pride na drugo stran. Zadnjikrat je bila Mura zamrznjena pred desetimi leti.

D. Bistrica. Pred kratkim je bil naš rojak Hrvat Stefan na okrožnem sodišču v Murski Soboti obsojen na en mesec strogega zapora, ker je kot

»Pa da! Ali ne veš nič o tem? To je čudno. Saj ti si bil zmeraj Lukova desna roka. Zato smo se davil tudi vsi začudili, da je prišel Luka sam, ker se je mestne hiše zmiral izogibal kakor vrag križa.«

»Pa kaj je hotel?«

»Kaj? Prišel je z gospodom Radiničem pa sta pred gospodom sodnikom napravila pogodbo, da mu odstopa Luka vse terjatve proti Jelenčanu, ki si jih ti iztožil, gospod Radinič pa mu je pred mojimi očmi naštel denar, same nove bankovce, kakor da so danes prišli iz tiskarne.«

»Čuj, amice, ne zbijaj norcev!« je dejal Mikica z drhtečim glasom.

»Nisem pijan in nimam za kaj norce zbijati. Na, pogled si sodno knjigo! Čitaj si! Tu, glej Lukov križ, da je dobil denar!«

Mikica je prebledel, onemel.

»Ali sta se morda skregala,« je nadaljeval sodni pisar, »da ti o tem nič ne veš?«

»Ni-ni-sva se!« je zajecal Mikica. »Pa kako Radinič, zakaj Radinič?«

»Pojdi se solit! Ali ga ne poznaš?« se je nasmel pisar.

»Poznam. Pa kaj je z njim?«

»Ah, kaj se držiš kakor svetnik, ko pa si včeraj pil pri kortesaciji za novo gospoda, ki naj pride namesto stare na vlado!«

»Jaz — da!« se je zapletel Mikica in ves zardeč.

»Ne boj se mene! Tudi jaz sem — med nama povedano — za nove gospode in delam tako skrivaj zanje, ker vedeti se to ne sme.«

»Ah!« se je začudil Mikica.

»Da, a glavni kortes nove gospode je Radinič, on deli denar za volilne glasove.«

»Ali je res?«

»Pa tudi ti to menda veš, da je Luka kortes. Jaz sem Radiniču tudi rekel, da bi bilo dobro držati se Luka, ker ima vse Jelenčane v malhi. Zdaj jih ima Radinič v žepu, a kupil je dobre dolgove, ker vsi dolžniki imajo svoje domačije in grunte. No, zdaj menda razumeš.«

»Ra-a-zumem,« je odgovoril Mikica ves iz sebe.

»Pa kaj se tako držiš? Saj zdaj je treba biti dobre volje. Zdaj je treba samo roko stegniti, kortesacija nese, ti pa si kortes. Vem to, vem. Luka je dosti zaslužil, vem jaz to, ker pišem korteske račune.«

JABLIN

za izdelovanje domače pijače brez dodatka pravega sadjeva. Zavitek za 50 litrov 20 din, s poštino 26 din.

RUMOL

esenca za izdelovanje rumna s domačo slivovko. Steklenica za 2 l rumna 8 din. Poština 6 din.

Drogerija KANCO,

Maribor,

Slovenska ulica

Zaloga v Celju:

Trg. Loblner,

Kralja Petra cesta 17

Zaloga v Ptuj:

Drog. Skočir,

Slovenski trg 11

Inserirajte!

(Dalje sledi)

blagajnik krajevnega šolskega odbora nekaj tega denarja porabil v zasebne svrhe. Kazen je bila zato tako mila, ker je dejanje odkrito in iskreno priznal.

Sv. Sebeščan. Kakor je našim čitateljem že znano, smo s težavo dobili sedež naše občine k nam. Pa nekateri le niso hoteli mirovati. Detali so na vse načine, da bi se to spremenilo. Ti pokušajo končno veljavno propadli. — Tudi pri nas se je vršil kmetijski tečaj, ki sta ga priredila Kmečka zveza in banska uprava. Čudno se nam je zdelo, zakaj se ta tečaj ni vršil v naši šoli. — Na svetek 6. januarja smo imeli lepo slovesnost, ko smo blagoslovili novo slikarstvo v naši cerkvi. Obrede je izvršil profesor verouka na soboški gimnaziji g. Alojzij Šoštarec.

Dolnja Lendava. Zelo zanimivo je dejstvo, da smo pri nas, eni izmed največjih far v Prekmurju, že dolgo časa brez organista. To mesto smo že sicer hoteli izpopolniti in smo 29. decembra imeli organistovske volitve, pri katerih je bil izvoljen g. Tomori Ludovik, sedanjí organist v G. Lendavi. Toda on tega mesta ni sprejel in smo še nadalje ostali brez organista.

Sv. Vid pri Ptuj. Ob priliki letošnje božičnice je bilo obdarovanih nad 200 revnih šolarjev. Prejeli so perilo, obleko, nekateri tudi čevlje. Upraviteljstvo šole se vsem darovalcem, ki so gmotno in moraino podprli letošnjo božičnico, prav prirečno zahvaljuje.

Sv. Marjeta nize Ptuja. Ker mnogi ne vedo, se naknadno poroča, da se je božičnica vršila v naši šoli zadnji šolski dan pred božičnimi počitnicami. Nabralo se je v ta namen v denarju 1900 din, ki čemer so odlično prispevali tudi Ptujčani, katere je v ta namen posetilo naše učiteljsstvo. Tudi domačini v župniji so darovali primerno vsoto. Vsega se je razdelilo nad 2500 din vrednosti in je bilo obdarovanih 80 najpotrebnejših otrok. To v vednost in zahvalo darovalcem in v posnemanje v bodoče! — Zadnji dopis od Sv. Marjete je tako pogrel mlade šmarjetčane in šmarjetčanke, da je bilo zadnje nedeljo kar 13 parov na oklicih. Bog daj, da bi vkljub baje nesrečni številki 13 vsi srečno živeli v novem stanu! — Zima se tako uveljavlja pri nas kot pred 11 leti. Nad 20 stopinj mraza smo imeli že večkrat. Pa nekako bomo že kolnili in gostije obhajali. Le vina pretakat se nikdo ne da k vinogradom v Haloze ali pa Slovenske gorice, dasiravno tam ni tako mraz. Je pa baje vseeno premrzlo za ta posel. Pa po hribih že marsikje vode primanjkuje, kjer ni večjih kapnic. Tudi petrolej je skoraj čisto zamrznil. Le na naslednjem Hrvaškem ga je še dobiti manjše količine.

Sv. Barbara v Halozah. Naši orožniki so spet nekaj svedeli. Sedaj se nočejo izdati. Med ljudmi se sliši marsikaj, celo to, da se bo kmalu znalo, kateri so bili tisti, ki so pred več leti ubili Fantu Růžakovega Hanzeka ob Vseh svetih. — Prijatelji, rojaki! Povabljani ste, da vsi, ki ste že narodniki našega prijatelja »Slov. gospodarja«, pridobite še vsak enega novega, da boste lahko vse zvedeli, kar bo novic. — Dne 13. januarja smo imeli rekordno obiskan kmetijski tečaj v šoli. Predavali so nam gg. Kafol od banske uprave v Ljubljani o splošnem sadjarstvu in kmetijstvu, Tone Bantan o Kmečki zvezi in kmečki stanovski zavesti ter o zadružništvu, kmetijski referent iz Ptuja svetnik Jožef Šuštič pa o važnosti pridelovanja zelenjave za dom in prodajo, o gnojnih jamah in važnosti gnojnice za kmetijstvo in vrtnarstvo, o toplih gredah, kolobarjenju, semenogojstvu in še marsikaj. Izredno veliko število poslušalcev je predavatelje nagradilo z burnim plaskanjem. Radi kratko odmerjenega časa je bila debata prej končana in so se predstavniki organizacij pred in po tečaju z g. Kafolom sporazumeli glede želj, ki jih še imamo z ozirom na sušilnico

in razne druge zadeve, radi katerih smo dobili na podlagi zanimanja za taka predavanja ugodna zagotovila. Kjer ni zanimanja, ne udeležbe — ni uspehov in po tem nas ocenijo tisti, ki imajo v očkah usodo prošelj naših organizacij. Vsa čast Barbarčanom za obilno udeležbo, vsem predavateljem pa najlepša zahvala!

Čadram. Številke ljudskega gibanja dokazujejo, da je naš kraj zdrav v prirodnem in moralnem smislu. V preteklem letu je bilo pri nas 74 rojstev, poročenih je bilo 25 parov, umrlo je 25 ljudi. Tako nizkega števila smrtnih primerov ni bilo, odkar obstoja naša župnija, ki je bila ustanovljena leta 1762.

Društvene vesti in naznanila

Prosvetnim društvom! Prosvetna zveza priporoča prosvetnim društvom in ljudskim odrom naslednje veseligrske za pustni čas: »Kako sta prišla siromaka ob premoženje«, »Mlinarjeva Micka«, »Zenin na garah«, »Lizika, dekle s Pohorja, ali: Ne govori, fant, da me imaš rad«, »Miklavž in parkelj gresta v svate«, »čudoviti možec«, »Micka, premisli si«, »Tončka in Pepca nevesti«. Obrniti se je na naslov: Prosvetna zveza v Mariboru. Aleksandrova 6.I. — Naročila na priljubljeno veseligrsko »Dva para se ženita« sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Prevalje. Prosvetno društvo je preuredilo svojo knjižnico in jo preselilo iz dosedanjih prostorov pri Krišanu v sobo poleg župnišča. Knjižnica je odprta vsako nedeljo med prvo in drugo službo božjo.

Selnica ob Dravi. »Čitalnica« priredi v nedeljo, 21. januarja, v Slomškovem domu burko v treh dejanjih: »Tončka in Pepca — nevesti.« Pridite!

Šlivenca pri Mariboru. Fantovski odsek priredi v nedeljo, 21. januarja, ob treh popoldne in ob sedmih zvečer v šolskih prostorih krasno igro »V temotič. Iskreno vabljeno!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V ponedeljek, 22. januarja, bo ob pol sedmih zvečer izključno za fante, stare nad 18 let, važno predavanje. — Na Svečnico pa že danes vabimo k pretresljivi narodni drami »Črna ženca«.

Ptujska gora. Delo v našem Prosvetnem društvu je v zimskem času postalo spet bolj živahno. Prosvetna knjižnica je ponovno pregledana, ure-

jena in izpopolnjena z lepimi pripovednimi knjigami. Knjige se izposojajo vsako nedeljo pred in po pozni sv. maši ter po večernicah. Le radi segajte po njih! — Ker letos še nismo imeli občnega zbora Prosvetnega društva, se isti sklicuje za nedeljo, 21. januarja, ob treh popoldne v spodnji sobi v župnišču. Na občnem zboru naj bo zastopana vsa fara, vse članstvo naših društev, možje, fantje, žene, dekleta!

Kostrivnica. Fantovski odsek priredi v nedeljo, 21. januarja, ter naslednjo nedeljo, 28. januarja, obakrat ob treh popoldne v dvorani g. Bratuša veseligrsko v treh dejanjih »Dva para se ženita«. Med odmori igra godba na pihala. Dobiček je namenjen za gradnjo društvenega doma. Pridite!

Trbovlje. Kmečka zveza je imela zadnje nedelje občni zbor. Izvolili so nov odbor s Feliksom Gričar, posestnikom v Retju, kot predsednikom. Prav je, da ostane Kmečka zveza to, za kar je namenjena in se bodo tako kmetje bolj uveljavili tudi v naši občini, in bolj spoštovani bodo, kakor če bi se obehali na kake izvičarje. — Županstvo se je zadnje leto malo menilo za kmečke potrebe in ceste, vsa briga in izdatki so šli za ureditev nove občinske palače. — Kmečka zveza priredi v ponedeljek, dne 22. januarja, celodnevni kmetijski tečaj. Trije govorniki bodo poročali o najvažnejših kmečkih zadevah. Tečaj se bo vršil v Društvenem domu z začetkom ob osmih. — Poročila sta se v Knezdolu dva mlada gospodarja, spodnji in gornji Erci. Bog daj srečo z nevim gospodinjami, da bi oba posestva trdno držala ko doslej!

Krajevne organizacije JRZ!

Januarja se na občini popravljajo volilni imeniki! Stavite nujno županstvu predlog za vpis naših volilcev! Po zakonu o volilnih imenikih morajo občinske uprave vsako leto od 1. do 31. januarja popravljati volilne imenike po uradni dolžnosti; pri tem vpišejo vanj po svojem sklepu vse osebe, ki imajo volilno pravico in niso vpisane, ter zopustijo na isti način one osebe, ki so izgubile to pravico. Vojake, ki so odslužili svoj rok, vpisujejo občinske uprave po uradni dolžnosti v volilni imenik po odslužitvi roka. Prav tako vpišejo vojake, ki v tem letu odslužijo svoj rok. Najkasneje do 5. februarja pošljejo občinske uprave tako popravljene volilne imenike pristojnemu okrajnemu sodišču v potrditev.

Sedaj, meseca januarja, popravljajo občinske uprave volilne imenike po uradni dolžnosti. Popravki se torej ne vršijo na podlagi reklamacij, kakor med letom, temveč po uradni dolžnosti. Vpis v volilni imenik ali izbris je torej sedaj meseca januarja mnogo težji nego med letom, ker ni treba za to nikakih dokumentov. Sedaj zadostuje samo, da zastopniki krajevnih organizacij JRZ ali posamezniki opozorijo občinske uprave na tiste, ki niso v volilnem imeniku, pa imajo pravico do tega, kakor tudi na tiste, ki so v volilnem imeniku, pa nimajo pravice biti vpisani.

Krajevne organizacije JRZ naj torej sedaj nujno pregledajo volilne imenike svojih občin in si volilne imenike prepisejo. Predsednike krajevnih organizacij JRZ prosimo, da takoj sklicujejo sejo krajevnega odbora JRZ z edino točko dnevnega reda: pregled volilnih imenikov in predlogi za vpis, oziroma izbris volilcev iz volilnega imenika. Na tej seji naj si porazdelijo delo čimbelej podrobno, tako da noben naš volilec ne bo izpuščen, da pa bo iz volilnega imenika izbrisan tudi vsak, ki v njega ne spada. Občine so itak morale razglasiti, da se do 31. januarja uradno popravljajo volilni imeniki. Dopolnite ta razglas občin še vi s posebnim pozivom na vse naše volilce, da vas pridejo opozoriti, če vedo za koga, ki ni vpisan v volilni imenik, pa ima do tega pravico. Lahko pa takega prigrasijo tudi naravno občini. Vpis v volilni imenik lahko pri občinski upravi zahteva tudi vsak sam zase ali pa za drugega.

Opozarjamo, da se v volilne imenike po uradni dolžnosti vpisujejo vsi, ki imajo volilno pravico, če so najmanj leto dni nastanjeni v tej občini. Samo 14 dni je še časa do 31. januarja, ko mora biti vpisovanje po uradni dolžnosti zaključeno. Zato prosimo vse krajevne organizacije JRZ, da gredo nujno na delo!